

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תתכז

ערב ש"ק פ' תזריע-מצורע, ב' אייר ה'תש"ע

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חייילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"ח שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

החיילת ב"צבאות השם" נועה תחי
ליום הולדתה הרביעי ביום בדר"ח אייר - א' אייר,
הי' תהא שנת עשירות

ולזכות אחי'

החייל ב"צבאות השם" דניאל-ל שניאור זלמן שיחי

נדפס ע"י הוריהם

הרה"ח ר' נתנאל-ל אליהו וזוגתו מרת שרה רבקה שיחיו

אבוקסיס

*

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ח ר' חנן הלוי ב"ר אברהם הלוי ז"ל לוי

נפטר ביום ל' ניסן - אדר"ח אייר ה'תשנ"ו

וזוגתו מרת אסתר רחל ב"ר אלי' מיכל ז"ל לוי

נפטר ביום וא"ו שבט ה'תשס"ו

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י בנם

הרה"ח ר' מנחם מענדל הלוי וזוגתו מרת דאבא שיחיו לוי

ומשפחתם שיחיו

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ב"ר יוסף ארי' לייב ז"ל ז"ל פאולין רות ב"ר יצחק עיה
ולע"ה ר' יוסף ארי' לייב ב"ר משה באר ז"ל מרת חשא ב"ר נטע אורי עיה ולע"ה ר' מאיר ב"ר צבי עיה שנאל
והקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

לידת והתגלות משיח בש"פ תזריע-מצורע / משיחת שי"פ תזריע מצורע התנושא

7 זמן הגאולה

ואנן חסידים נעניי אבתרייהו בנוגע לרבותינו נשיאינו / פרשת השבוע באור הגאולה

12 ניצוצות של משיח

עבודתם של כל בני הדור צ"ל באופן ד"לכתחילה אריבער" / קטעים קצרים ופתמים בעניי גאולה

13 המעשה הוא העיקר

כל יהודי צריך להכריז בכל העולם כולו... / הוראות למעשה בפועל

14 כתב-יד-קודש - פרסום ראשון

אייר - "אני ה' רופאך" / צילום מהנהגת כ"ק אד"ש מה"מ על ר"ד מביקור האדמו"ר מגור ד' אייר התשס"ג

ליכות

הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי זוג' מרת נחמה פייגא שיחי וילדיהם: שולמית ובעלה הרה"ת דוד הלוי ובניהם: נתן הלוי ויוסף יצחק הלוי ש"י לאבקובסקי מאיר שלמה הלוי, חנה שרה, לוי יצחק הלוי וחוה מוסיא שיחי שגלוב

כס"ד. ר"ד משיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א
בעת ביקורו של הוי"ג מוה"ו פנתם מנחת אלהר שליט"א
- אחיו של האדמו"ר מגור שליט"א -
יום א', ד' אייר ה'תשס"ג
הנחה פרטיה כלתי מובה
א. רפ"מ הציג את כנו כפני כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואמר שהוא בא לארה"כ
להשתתף בפדיון הנז של נכדו.
אד"ש: דער סיום פון מסכה פסחים איז דאך מיט דעם ענין פון פדיון
כבוד ישראל.
ס'איז א מנהג ישראל אז מ'הויכט-אן פרעגן וואס טוט זיך אין געזונט,
אין כריאה הגוף.
רפ"מ: הכריאה שלי או של אחי - האדמו"ר מגור שליט"א?
אד"ש: כא אייך, און דערנאך דארטן אין ארה"ק.
רפ"מ: אזלי כ"ה כסדר, וכן אצל אחי שליט"א כ"ה כסדר, אכל הרבנים לא
מרגישה כסוב ואקסט אח כרכה כ"ק אדמו"ר שליט"א עכורה.
אד"ש: העניין בשלומה, ואמר:
ס'טטיילט און כחכי האריז"ל אז "אייר" איז ר"ח אני ה' רופאך,
אחרונים ~~שעור השכר חודש אביב~~ זיינען זיך מפלפל אז "אייר" דארף דאך
זיין מיט צוויי יודי"ן און ס'טטיילט מיט איין יו"ד, ככל אופן דעקד"ח
זאגט דאך דער אריז"ל איז דער דאס א זיכערע זאך (לאה שליחה ש"ס שמיני ש"ז.
ס"י ואילך).
רפ"מ: מיום ליגן כ"ה מצכה מסתפר
אד"ש: איצטער דאך פון גמט יען זאל ווערן "אני ה' רופאך", די רפואה
זאל זיין אין אן אופן אז - מלכתחילה "לא אשים עליך".
ס'איז דאך דא צוויי דרכים אין רפואה:
דער דרכ"ס אין הלכות דעות איז מאריך מיט א גוואלדיקע אריכות כנוגע
אכילה ושתי, און ער פירט אויס (שם פ"ד ה"כ) אז אויב מ'וועט זיך אזוי
פירן איז ער מנסה אז מ'וועט זיין געזונט, וואס דאס איז אויך א דרך אין
רפואה,
געבנאך איז דא דעם אויבערשט'ס אויפסו אין רפואה אז - "אני ה'
רופאך":
ס'איז דא ווי "הקב"ה מקדים רפואה" אפמט בשעה ס'איז שוין דא א זאך
"אני ה' רופאך" איז - אז "כל המחלה או (מלכתחילה) לא אשים עליך".
רפ"מ: כרכב"ם הל' דעות (שם ה"ו) מפרש אח הפסוק (משלי כא, כג) "שומר
פיו ולשונו" שהכוונה לעניני אכילה, וצריך לעיין המקור ע"ז, שהרי דש"י
ועוד מפרשים (שם) מפרשים שהכוונה ש"שומר פיו ולשונו - מדיבור"?
אד"ש: ארבע ס'איז דאך א כפל לשון "שומר" פיו ולשונו", פיו איז
איין זאך, "ולשונו" איז א צווייטע זאך.

מוקדש לעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול
ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת
יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה
נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחי

אייר - "אני ה' רופאך"

בהכנסנו לחודש אייר - ר"ת "אני ה' רופאך", מובא בזה צילום מיוחד (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על ר"ד מדבריו בעת ביקורו של האדמו"ר פנחס מנחם אלתר מגור זצוק"ל (בעת שכיחן כראש ישיבת "שפת אמת") - יום א', ד' אייר ה'תשמ"ג

צילום נדיר נוסף מהגהה זו פורסם ב"יחי המלך" גליון שנת ע' 15, צילום נוסף פורסם אי"ה בגליון הבא (לש"פ אחרי-קדושים)

(היחידות נדפסה בתרגום ללה"ק בספר "בצל החכמה" ע' 185 ואילך. וכן נערך על-פי' לקוט שי"ל לחג השבועות (תשמ"ג) ונדפס בלקו"ש חכ"ג ע' 33 ואילך. פרטים נוספים על יחידות זו ועל הגהתה [- דבר נדיר כשלעצמו באותם ימים] נדפסו ב"בית משיח" גליון 79 ע' 26)

להלן פענוח הצילום שלפנינו (התיבות שנוספו בכתי"ק באו בהדגשה):

א. רפ"מ הציג את בנו בפני כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואמר שהוא בא לארה"ב להשתתף בפדיון הבן של נכדו.

אד"ש: דער סיום פון מסכת פסחים (דמיני' אזלינן) איז דאך מיט דעם ענין פון פדיון בכורי (ישראל).

ס'איז א מנהג ישראל אז מ'הויבט-אן מיט פרעגן וואָס טוט זיך אין געזונט, אין בריאות הגוף.

רפ"מ: הבריאות שלי או של אחי - האדמו"ר מגור שליט"א?

אד"ש: בא איך דאָ, און דערנאָך דאַרטן אין ארה"ק.

רפ"מ: אצלי ב"ה בסדר, וכן אצל אחי שליט"א ב"ה בסדר, אבל הרבנית לא מרגישה בטוב ואבקש את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א עבודה.

אד"ש: התעניין בשלומה, ואמר:

ס'שטייט דאָך אין כתבי האריז"ל אז "אייר" איז ר"ת אַני ה' רופאך, (די אחרונים זיינען זיך מפלפל אז "אייר" דאַרף דאָך זיין מיט צוויי יודי'ן און ס'שטייט הר"ת מיט איין יו"ד, בכל אופן) דעם ר"ת זאָגט דאָך דער אריז"ל איז דאָס א זיכערע זאָך.

רפ"מ: מיום ליום ב"ה מצבה משתפר.

אד"ש: איצטער יה"ר דאַרף זיין זאָל ווערן "אני ה' רופאך", די רפואה זאָל זיין אין אן

סיום הפענוח בעמוד 11

לידת והתגלות משיח בש"פ תזריע-מצורע

כיון שכבר נסתיימו "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות" - מהי ה"דרך ישרה" (הקלה והמהירה ביותר מבין כל דרכי התורה) שיבור לו האדם (כללות כנ"י) שגמר עניני העבודה כדי לפעול התגלות וביאת המשיח? ● ההוספה בלימוד התורה בעניני משיח והגאולה היא ה"דרך ישרה" לפעול התגלות וביאת המשיח והגאולה בפועל ממש ● ועל של פועל באתי - ובודאי יעוררו ויפרסמו בכל מקום ומקום: כדי לפעול התגלות וביאת המשיח תיכף ומיד - על כאו"א מישראל להוסיף בלימוד התורה (במיוחד) בעניני משיח וגאולה ● קטעים משיחת ש"פ תזריע-מצורע, ו' אייר ה'תנש"א - מוגה

"רבי".

ויש לומר הביאור בזה - בהמשך להאמור לעיל בנוגע להתגלות וביאת המשיח:

רבי (רבינו הקדוש) - עליו נאמר (בזמנו) "אם משיח מאותן שחיין עכשיו ודאי היינו **רבינו הקדוש**, דסובל תחלואים וחסיד גמור הוה", דאף שהי' "חסיד גמור", שגמר עבודתו³, אעפ"כ הי' סובל תחלואים, תחלואי הגלות, כמו משיח (ששמו "חיוורא דבי רבי", "מצורע של בית רבי"), שעם היותו בתכלית השלימות, סובל וכואב תחלואי הגלות (כנ"ל⁴).

א. התחלתו [של פרק שני דאבות הוא:]:
"רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושי' ותפארת לו מן האדם":

ובהקדם הדיוקים במשנה זו - ומהם¹:
(א) "איזו היא דרך ישרה" - הרי מקרא מלא דיבר הכתוב² "ישרים דרכי ה'", (ב) "(שיבור לו) **האדם**" - "אדם" דייקא, ש"אדם הוא במדרגה גדולה . . שלימו דכולא" (כנ"ל³), (ג) הקשר לבעל המאמר - "**רבי** אומר" - רבינו הקדוש, ולא בשמו ("רבי יהודה הנשיא", כפי שנזכר תיכף במשנה שלאח"ז), אלא בתואר

1) בהבא לקמן - ראה גם סה"ש תש"נ ח"ב ע' 420 ואילך. ועוד.
2) הושע יד, יו"ד.

3) ע"ד הפירוש ב"צדיק גמור" - "מלשון כלי שנגמור ולאכנתו" (לקו"ת דרושי סוכות פא, א).

(* ס"ב בהשיחה (סה"ש שם ע' 490).

(* ס"ד בהשיחה (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 492).

כל יהודי צריך להכריז בכל העולם כולו...

[. .] מזה מובן הכוחות הנפלאים שנותנים ליהודי דוקא בזמן הגלות, ועאכו"כ בעקבתא דעקבתא דמשיחא, כאשר גם מצד הטבע (טבע הזמן דשיתא אלפי שנין דהוה עלמא¹) כבר "כלו כל הקצין"², ונמצאים בזמן קצר ממש לפני הגאולה [נוסף לזה שכל כוונת הגלות (גולה) היא בכדי לגלות בו את האל"ף דאלופו של עולם, ושמה יהי "גאולה"³].

עאכו"כ (שנוסף להזמן עצמו, הרי זה) לאחרי ריבוי העבודה דבנ"י במשך כל הדורות (ובאופן דיגיטה, שזה עצמו מביא "ומצאת"⁴, מציאה שלא בערך להיגיעה), ומתוך מסירות נפש שלמעלה מדרך טבע העולם, ובזה גופא – ניתוסף חידוש בחודש ניסן מדי שנה בשנה, אלפי שנים מאז שנאמר בפעם הראשונה "החודש הזה לכם" – שע"י העבודה כבר זיכנו ובידרו את הגשמיות (ועאכו"כ שביטלו את חומריות העולם, ע"י הגברת הצורה על החומר), ועשו מגשמיות רוחניות – הרי **בודאי ובודאי** שעכשיו בנקל יותר ליהודי לעשות עבודתו למעלה מדרך הטבע, ובאופן נעלה יותר מכל הדורות שלפנ"ז.

באותיות פשוטות:

כל יהודי צריך להכריז בכל העולם כולו, ע"י דוגמא חי' בהנהגתו בפועל שיהיו לה הדיים והיא תהי' ניכרת בכל העולם כולו [נוסף על זה שמכריז בצעקה בכח הדיבור⁵ שלו] – שלהיותו יהודי, מתנהג **ברגילות** בהנהגה בלתי רגילה שלמעלה מדרך הטבע (דהנהגת העולם), וכמה שפעל עד עתה – הרי מכאן ולהבא (מחודש ניסן החדש) פועל עוד יותר ענינים שאינם רגילים!

ובפשטות: לכאור"א ישנם דברים שעד עתה לא רצה לקבל על עצמו בחשבו שאין לו את הכחות בדרך הטבע לעשותם. הן בשיעורים בלימוד התורה, הן בשיעורי צדקה (מעשר או חומש או יותר מזה), הן בעבודת התפלה, ועד"ז בעבודתו דכל מעשיך לשם שמים ובכל דרכיך דעהו.

באה עכשיו שנה חדשה (ראש וראשון לחדשי השנה) ומלמדת אותו, שעתה הוא הזמן הכי **מתאים** לקבל על עצמו דברים חדשים שעד עתה אפשר שלא היו בכחו (והי' צריך לנס כדי לעשותם), **ובודאי** שיצליח בזה ובדרך הטבע!

(משיחת ש"פ תזריע, ג' ניסן ה'תשמ"ט - מוגה, תרגום מאידית)

(5) שהרי כל א' בודאי מנצל בפועל הכחות שהקב"ה נותן לו, כולל כח הדיבור [עם כל הפירושים שבזה, כולל - כח כנגד הכ"ח עתים, וכיו"ב], ועיקר - להוציא כח הדיבור ושאר הכחות שלו מן הכח אל הפועל.

(1) ר"ה לא, א.

(2) סנהדרין צז, ב.

(3) ראה לקר"ת בהעלותך לה, ג. ובכ"מ.

(4) מגילה ו, ב.

ב' ענינים: **מלך** (המלך המשיח) ו**רב** (שילמד תורה את כל העם), והחילוק שביניהם, שענין ה"מלך" שבמשיח מורה על ההשפעה באופן מקיף שנעשית ע"י הביטול דקבלת עול מלכותו, וענין ה"רב" שבמשיח מורה על ההשפעה באופן פנימי שנעשית ע"י לימוד התורה עד שחשיב "כאלו ילדו"⁶, ויש לומר, שצירוף שניהם (מלך ורב, מקיף ופנימי) יחדיו מורה שגם האורות עליונים שלמעלה מהתלבשות בכלים (כ"א באופן מקיף בלבד) נמשכים ומתגלים בכלים (באופן פנימי), בכח התורה ("תפארת").

ב. [.] וביאור ה"דרך ישרה" להתגלות וביאת המשיח ע"י "**מלכות שבתפארת**" – בנוגע למעשה בפועל:

ובהקדמה – שכיון שמשיח צדקנו עומד לבוא תיכף ומיד, אבל עדיין לא בא בפועל, שלכן דרושה ההשתדלות האחרונה ("סוף לבושיו") של כאור"א מישראל להביא את המשיח, צריכה להיות הפעולה (לא ע"י מלכות בטהרתה, ענינו של מלך המשיח עצמו, אלא) ע"י "**מלכות שבתפארת**", כלומר, ענינו של המשיח (מלכות) כפי שהוא **בתורה** (תפארת), כאמור לעיל (ס"א) שע"י התורה (ענינו של משיח בתור "**רב**") נמשכים ומתגלים האורות עליונים דהגאולה (ענינו של משיח בתור "**מלך**") באופן פנימי.

ובפשטות: "תפארת" – הו"ע לימוד התורה, ו"מלכות שבתפארת" – הוא **לימוד התורה בעניני מלך המשיח ובעניני הגאולה** שנתבארו בריבוי מקומות⁷,

– בתורה שבכתב (ובפרט "בדברי הנביאים . . שכל הספרים מלאים בדבר זה"⁸) ובתורה

(6) סנהדרין יט, סע"ב. פרש"י במדבר ג, א.

(7) ונקל למוצאם – ע"י ספרי המפתחות (שרבו בדורנו זה) על סדר הא-ב, בערכים המתאימים: גאולה, משיח, וכיו"ב.

(8) רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ב.

ותוכן מאמרו – "רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם": "האדם" – קאי על "אדם הזה (ש"הוא במדרגה גדולה . . שלימו דכולא") כשמוכשרין מעשיו ותיקן כל הדברים . . רק פסולת שבסוף לבושו עדיין לא נתברר כו" מצד ענין הגלות – כמו רבי; ובדורנו זה – דור האחרון של הגלות, עקבתא דמשיחא, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה שהיו צריכים להעשות במשך זמן הגלות – י"ל שכל בנ"י הם בדראז א.

והשאלה היא: כיון שכבר נסתיימו "מעשיו ועבודתו כל זמן משך הגלות" – מהי ה"דרך ישרה" (הקלה והמהירה ביותר מבין כל דרכי התורה) שיבור לו האדם (כללות בנ"י) שגמר עניני העבודה כדי **לפעול התגלות וביאת המשיח**⁴?

והמענה לזה – "כל שהיא תפארת לעושי' ותפארת לו מן האדם":

"תפארת" – קאי על התורה ("תפארת זו מתן תורה"), שמצד גודל מעלתה בכחה לחבר ב' התנועות דרצוא (קירוב ודיקות להקב"ה, "תפארת לעושי") ושוב (המשכה למטה, "תפארת לו מן האדם"), שהאורות העליונים יומשכו ויתגלו בכלים . . שע"י מתגלה ענינה האמיתי של הגלות (אורות עליונים), באופן שמושלל ענין הגלות כפשוטו, גאולה שאין אחרי' גלות (כנ"ל⁵).

ויש להוסיף בביאור הטעם **שהתורה** (תפארת) היא "דרך ישרה" להתגלות והבאת המשיח – ע"פ הידוע⁵ שבמשיח צדקנו ישנם

(4) ומתחיל מהתגלות וביאת המשיח **שבכאור"א מישראל**, כידוע שהפסוק "דרך כוכב מיעקב גו" שקאי על מלך המשיח (ירושלמי תענית פ"ד ה"ה), קאי גם על כאור"א מישראל (ירושלמי מע"ש פ"ד ה"ו), כיון שיש בו ניצוץ מנשמת משיח (מאור עינים ס"פ פינחס).

(5) אוה"ת פרשתנו (כרך ג) ע' תתטז. ובארוכה – סהמ"צ להצ"צ מצות מינוי מלך.

(* ס"ד יז בהשיחה (ס"ה ש"ש ע' 494).

עבודתם של כל בני הדור צריכה להיות באופן ד"לכתחילה אריבער"

[. .] עד"ז מובן בימינו אלו – שלאחרי שכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו גילה ופירסם את דרך עבודתו של כ"ק אדמו"ר מהר"ש, "לכתחילה אריבער", הרי זו הוראה לכל בני הדור [ובפרט – המקושרים אליו, ועל ידו – עם רבותינו נשיאינו שבכל הדורות, הבעש"ט, המגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, אדמו"ר הצ"צ, אדמו"ר מהר"ש – בעל ההוראה ד"לכתחילה אריבער", ובנו, ממלא מקומו, כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע] – שעבודתם צריכה להיות באופן ד"לכתחילה אריבער."

ויש להאריך בכל הנ"ל, אבל, הלואי יקיימו מה שנתבאר בענין זה עד עתה... (משיחת ש"פ קדושים, ב' דר"ח אייר ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

ענין ג' תמוז הוא מלכתחילה אריבער

ענין זה שיהי הוי' אלוקינו עמנו כאשר הי' עם אבותינו, הוא ענין מלכתחילה אריבער, שהרי אינו מנסה (מלכתחילה ארונטער) ע"י כובד ראש, צדקה, הכנה וסיוע וכו', אלא שעובד עבודתו מלכתחילה אריבער ויודע שהענין הכי נעלה (באופן שאין למעלה הימנו) הם האבות כמאמר רז"ל אין קוראין אבות אלא לשלשה, ואעפ"כ מתחיל עבודתו בענין הכי נעלה (מלכתחילה אריבער) דיהי הוי' אלוקינו עמנו כאשר הי' עם אבותינו. ובפרט לפי הפירוש הנ"ל שזהו גם לשון הבטחה, הרי זה לכתחילה אריבער שלא בערך יותר [ולהעיר מהמובא לעיל שפסוק זה הי' התחלת שיחת נשיא דורנו בג' תמוז, שגם ענין ג' תמוז הוא מלכתחילה אריבער. כי בתחלה חשבו שהענין דג' תמוז הוא ענין הפכי, ירידה בהגלות, ואח"כ התברר שזה הי' אתחלתא דגאולה. דזה עצמו הוא ענין של לכתחילה אריבער].

(קטע ממאמר ד"ה הי' הוי' אלוקינו עמנו גו', אור ליי"ג תשרי ה'תשמ"ז - בלתי מוגה)

מוקדש לע"נ הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולאה ע"ה בלוי מו"ל כתי הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומזוזה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים" ולע"נ זוגתו הרבנית חנה חי' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל - נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג יה"ר שתיכף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

שבעל פה, בגמרא (ובפרט במסכת סנהדרין ובסוף מסכת סוטה⁹) ובמדרשים, וגם – ובמיוחד – בפנימיות התורה, החל מספר הזר (ש"בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזר כו' יפקון בי' מן גלותא ברחמים¹⁰), ובפרט בתורת החסידות (שע"י הפצת המעיינות חוצה אתי מר דא מלכא משיחא¹¹) בתורת רבותינו נשיאינו, ובפרט בתורתו (מאמרים ולקוטי שיחות) של נשיא דורנו – מעין ודוגמא והכנה ללימוד תורתו של משיח, "תורה חדשה מאתי תצא"¹², שילמד לכל העם פנימיות התורה (טעמי תורה), ידיעת אלוקות ("דע את אלוקי אביך"¹³), כפס"ד הרמב"ם¹⁴ ש"באותו הזמן. . יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם כר" –

וההוספה בלימוד התורה בעניני משיח והגאולה ("מלכות שבתפארת") היא ה"דרך ישרה" לפעול התגלות וביאת המשיח והגאולה בפועל ממש.

ג. ועל של פועל באתי – ובודאי יעוררו ויפרסמו בכל מקום ומקום:

כדי לפעול התגלות וביאת המשיח תיכף ומיד – על כאו"א מישראל (האנשים – הן יושבי אוהל (ישכר) והן בעלי עסק (זבולון), וכן הנשים והטף, כל חד וחד לפום שיעורא דילי) להוסיף בלימוד התורה (במיוחד) בעניני משיח וגאולה.

ומה טוב שהלימוד יהי' (ברבים) בעשרה,

9 וע"פ האמור לעיל (ס"ז בהשיחה [סה"ש תנש"א ח"ב ע' 494]) שהגאולה באה ע"י התגלות ענינו האמיתי של הגלות – יומתק שסימני הגאולה הם בסוף (סיום וגמר) מסכת סוטה הקשורה עם הגלות. 10 זח"ג קכד, ב – ברע"מ. הובא ונת' באגה"ק רסכ"ו.

11 אגה"ק דהבעש"ט – כש"ט בתחלתו.

12 ישע"י נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.

13 דה"א כח, ט.

14 בסיום וחותרם ספרו "משנה תורה".

כי, נוסף על המעלה ד"עשרה שיושבים ועוסקים בתורה שכונה שרוי' ביניהם"¹⁵, יש מעלה מיוחדת כשלומדים עניני משיח והגאולה ברבים בנוגע להתפעלות והשמחה ברגש הלב, שע"י"ז הולכת וגדלה ההשתוקקות והצפי' לביאת המשיח¹⁶.

ועוד ועיקר כפשוט – להוסיף בקיום המצוות בהידור, ובמיוחד בההידור במצות הצדקה (כללות כל המצוות¹⁷) ש"מקרבת את הגאולה"¹⁸.

וכדאי ונכון לקשר ההוספה בצדקה עם ההוספה בתורה בעניני משיח והגאולה – עי"ז שההוספה לצדקה היא מתוך כוונה לקרב ולרזז את הגאולה, כיון שכוונה זו כשלעצמה היא חלק מלימוד התורה בעניני הגאולה – הלימוד (במחשבה – מזמן לזמן) דמאמר חז"ל "גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה"¹⁹.

ד. ויה"ר שההחלטה בכהנ"ל תמהר ותזרז ותביא תיכף ומיד את התכלית והמכוון – התגלות וביאת המשיח בפועל ממש, תיכף ומיד ממש.

ובפשטות – שביום הש"ק פרשת "אשה כי תזריע וילדה זכר", "זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו" (לפני הקריאה בתורה ועאכו"כ לפני לימוד פרקי אבות במנחה), תהי' לידת

15 אבות פ"ג מ"ו. וראה אגה"ק סכ"ג.

16 ולכן, גם אלה שרוצים ללמוד בעיון ושקו"ט (ועד לחדש חידושי תורה בעניני משיח וגאולה), מתוך מנוחה וישוב הדעת, ע"י הלימוד לעצמו או בחברותא – ישתדלו (מזמן לזמן) להשתתף גם בהלימוד בעשרה, כדי שיהי' אצלם גם המעלה שע"י הלימוד בעשרה (כבפנים).

17 ראה תניא פל"ז.

18 ב"ב י"ד, א.

19 ובסגנון האמור לעיל – מלכות שבתפארת – יש לומר: תפארת הו"ע התורה, ומלכות – שעיקרה קיום מצוות המלך – הו"ע (המצוות, ובפרט מצות) הצדקה. ובמלכות שבתפארת (שהמלכות עצמה היא במדת התפארת) – גם הצדקה (מלכות) היא חלק מהתורה (תפארת).

ולקדש הקדשים – כמ"ש בהפרשה שקורין תיכף במנחה: "בזאת יבוא אהרן אל הקודש"²⁷, כניסת כהן גדול ביוהכ"פ לקדש הקדשים²⁸, ולעיתיד לבוא – לא רק אהרן, אלא גם כאו"א מישראל שיהי' בדרגת כה"ג ("ממלכת כהנים", כהנים גדולים²⁹), ולא רק ביוהכ"פ, אלא גם "בכל שעה שהוא רוצה ליכנס"³⁰.

ועוד והוא העיקר – שכל זה נעשה בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, כך שיכולים להודות ולברך על לידת והתגלות המשיח: "שהחיינו"³¹ וקיימנו והגיענו³² לזמן הזה". ■

(27) אחרי טז, ג.

(28) להעיר ששיעור היומי ברמב"ם הוא בהלכות עבודת יום הכיפורים (פרקים א-ג).

(29) יתרו יט, ו ובבעה"ט עה"פ.

(30) ויק"ר פכ"א, ו. וראה רד"ל שם. שמור"ר פל"ח, יו"ד ובמפרשים שם.

(31) להעיר, שברכת שהחיינו מברכים על שמחה הנרגשת בלב – דוקא על דבר שישנו בפועל עתה.

(32) וי"ל גם מלשון נגיעה, שיכולים (לא רק להראות, אלא גם) לגעת (אנרירען – לקו"ת ר"פ שמיני).

והתגלות משיח צדקנו ("חיוורא דבי רבי" כפי שהוא "ביום טהרתו") – שזוכים לשמוע ההכרזה (בכל העולם ובכל סדר ההשתלשלות) ש"הנה זה (מראה באצבעו ואומר זה) מלך המשיח בא", והנה זה כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בא (כיון ש"הקיצו ורננו שוכני עפר"²⁰, וצדיקים קמים לתחי' מיד²¹), וכל רבותינו נשיאינו, וכל צדיקי ונשיאי ישראל, ומשה ואהרן עמהם.

וביחד עם כל בני", "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"²², "עוד אקבץ עליו לנקבציו"²³, "מאשור וממצרים כו' ומאיי הים"²⁴ – באים "עם ענני שמיא"²⁵, לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש, לבית המקדש (ש"בית תפלה יקרא לכל העמים"²⁶),

(20) ישע'י כו, יט.

(21) ראה זח"א קמ, א.

(22) בא יו"ד, ט.

(23) ישע'י נו, ח.

(24) שם יא, יא.

(25) דניאל ז, יג. וראה סנהדרין צח, א.

(26) ישע'י נז, ז.

המדור מוקדש

לזכות הרה"ת אורי אהרן יואל בן מינדל וזוג' בת'יה רות בת שרה שיחיו

וילדיהם: שטערנא שרה ושמואל שיחיו

ולזכות דוד יעקב בן מינדל שי', מיכאל נחמיה' בן חוה אסתר וזוג' רחל יפה בת מינדל שיחיו

ולזכות שושנה חסיה' בת מינדל שתחי'

ולזכות הרה"ת אפרים יונה בן פאולין רות וזוג' רייזל פרומה בת חי' רחל שיחיו

ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומה שי'

ולזכות חי' רחל בת שפרנצא שתחי' ולזכות צבי בן חי' רחל שי'

המדור הבא מוקדש

לזכות ר' יעקב מיכאל הלוי בן עלקא וזוג' מרת אסתר בת בלומה גוטה שיחיו

וילדיהם: מיכל, נחמה, יוסף יצחק הלוי, חנה ומנחם מענדל הלוי שיחיו גינזבורג

ולזכות זקניהם: מרת עלקה תחי' בת רייזל ומרת בלומה גוטה תחי' בת נחה

לברכה והצלחה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות, ולקבל פני משיח צדקנו תיכף ומיד ממש

שמו, שנאמר⁹ אכן גו' חשבונוהו נגוע וגו"¹¹.

זאת אומרת, שמשיח מצד עצמו, ועד"ז ביהמ"ק, כולו טוב וקדושה ואין לו שייכות לכל ענין הצרעת שבא רק "מפשעינו וגו'"; וכאשר יהודים עושים תשובה – תיכף ומיד באה הגאולה, כמבואר בגמרא שם⁷ שמשיח "שרי חד ואסיר חד כו' דילמא מבעינא דלא איעכב", לכשיהי' "היום אם בקולו תשמעו"¹², "לא¹³ עכבן (אפילו) כהרף עין"¹⁴, ונעשית מיד "טהרת המצורע" – "זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו"¹⁵, עד לסיום הענין (הן בנוגע למצורע והן בנוגע לצרעת בית) – "וטוהר"¹⁶ – ביאת משיח צדקנו ובנין ביהמ"ק השלישי שיעמוד אז בתכלית הטהרה והקדושה, באופן ד"לשכון כבוד בארצנו"¹⁷, באופן נצחי ומנוחה נצחית שאין אחרי' גלות (לא כבית שני שהי' בו חורבן, "נגע צרעת") – בחי' עשר.

וכאשר נמצאים "בעשור לחודש הזה" – מודגש אז איך שהעולם עומד במצב שכולו טוב וקדושה ואין שום מקום להיפך הקדושה, מעין ובדוגמת מצב העולם לע"ל, בביאת משיח צדקנו ובנין ביהמ"ק השלישי, כשיראו בגלוי ובתכלית השלימות איך שהעולם כולו טוב וקדושה.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ מצורע, שבת הגדול, יו"ד ניסן ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

(11) סנהדרין שם, ב ובפרש"י. עוד עד"ז ראה בסה"ש
 (12) תנש"א ח"ב ע' 491 ואילך (חלקו הבאנו לקמן ע' 16).
 (13) תהלים צה, ז.
 (14) סנהדרין שם, א. ע"ד מ"ש ביציאת מצרים –
 (15) תהלים פה, י – הקאפיטל שמתחילים למחרת
 (16) שם, ט. כ. נג.
 (17) תהלים פה, י – הקאפיטל שמתחילים למחרת
 (י"א ניסן תשמ"ו).

המשך פענוח הצילום מעמוד 14:

אופן אז – מלכתחילה "לא אשים עליך".

ס'איז דאך דא צוויי דרכים אין רפואה:

דער רמב"ם אין הלכות דעות איז מאריך מיט אַ גוואלדיקע אריכות בנוגע אכילה ושת' וכו', און ער פירט אויס אַז אויב מ'זועט זיך אַזוי פירן איז ער מבטיח אַז מ'זועט זיין געזונט, וואָס דאָס איז אויך אַ דרך אין רפואה,

ע"ד הנ"ל דעם אויבערשטנ'ס אויפטו אין רפואה אַז – "אני ה' רופאך":

ס'איז דאָ ווי "הקב"ה מקדים רפואה" בשעת ס'איז שוין דאָ אַ זאָך (מכה, נאר - מקדים) "אני ה' רופאך" איז – אַז "כל המחלה גו' (מלכתחילה) לא אשים עליך".

רפ"מ: ברמב"ם הל' דעות מפרש את הפסוק (משלי כא, כג) "שומר פיו ולשונו" שהכוונה לעניני אכילה, וצריך לעיין המקור ע"ז, שהרי רש"י ועוד מפרשים (שם) מפרשים שהכוונה ש"שומר פיו ולשונו - מדיבור"?

אד"ש: וי"ל - ס'איז דאָך אַ כפל לשון "שומר" פיו ולשונו, פיו איז איין זאָך, ולשונו" איז אַ צווייטע זאָך.

משא"כ ברש"י מובא הלשון "קרואי" טמאה":

בגמ' אין צורך להבהיר שיהודי במצב של גלות הוא רק "קרואי" טמאה, ולכן לא מובא שם לשון זה; אבל פירוש רש"י, שאוחז בתחילת החינוך של הילד ביהדות – צריך להבהיר, שכאשר רואים יהודי שאינו כדבעי, יהודי הנמצא במצב של גלות, צריך לדעת שהוא רק "קרואי" טמאה, הוא, ח"ו, לא טמא ממש.

הרי אפילו דברי תורה אינן מקבלים טומאה⁹, כיון שנאמר¹⁰ "הלא כה דברי כאש" – עאכו"כ בני ישראל שהם למעלה מהתורה, כמש"כ בתנא דבי אליהו¹¹, ש"אני אומר" ש"ישראל קדמו לתורה שנאמר (בתורה גופא) דבר אל בני ישראל צו את בני" וכו'" – שאצלם, בעצם, לא שייכת כלל טומאה, אלא רק "קרואים" טמאים, לא יותר מאשר מצב ד"שזפתני השמש" ו"בני אמי נחרו בי".

וכיון שגלות היא רק דבר חיצוני וצדדי, "שזפתני השמש" בלבד – בודאי שתיכף ומיד ("אָט אָט") היא תתבטל ותבוא הגאולה, ואזי תעמוד הלבנה בגלוי בשלימותה, וכך גם היהודים יעמדו בגלוי בשלימותם [. . .] ו"בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל"¹².

(תרגום חפשי משיחת ש"פ תזריע ה'תשמ"א - בלתי מוגה)

(11) פי"ד.

(9) ברכות כב, א. רמב"ם סוף הל' ק"ש.

(12) ר"ה יא, רע"א. שמור"ר שם.

(10) ירמ' כג, כט.

היתכן לומר על בית המקדש נגע צרעת?

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

במדרש¹ מפרשים את פרשת נגע צרעת הבית על בית המקדש: "ונתתי נגע צרעת) בבית ארץ אחזתכם² – זה ביהמ"ק וכו'", עד ל"ונתן את הבית³, וביתא⁴ דנא סתרי" (חורבן ביהמ"ק), ומסיים: "יכול לעולם, ת"ל ולקחו אבנים אחרות⁵, שנאמר⁶. . . הנני יסד בציון אבן וגו'".

שואלים על זה: היתכן לומר כך על בית המקדש (נגע צרעת)?

ויש לומר הביאור, שזהו על-דרך מ"ש בגמרא (במס' סנהדרין⁷) על משיח צדקנו: "מאי סימני, יתיב ביני עניי סובלי חלאים", "מנוגעים, והוא נמי מנוגע, דכתיב⁸ והוא מחולל מפשעינו, וכתביב⁹ חליינו הוא נשא¹⁰, ומשיח נקרא "מצורע" – "חיוורא (מצורע) דבי רבי

(6) ישע"י כח, טז.

(7) צח, א.

(8) ישע"י נג, ה.

(9) שם, ד.

(10) פרש"י סנהדרין שם.

(1) ויק"ר ספי"ז.

(2) פרשתנו יד, לד.

(3) שם, מה.

(4) ע"פ עזרא ה, יב.

(5) פרשתנו שם, מב.

ואנן חסידים נעני' אבתרייהו בנוגע לרבותינו נשיאנו

[. . .] ומודגש עוד יותר בשמו של משיח (הגואל) שנקרא בשם מצורע¹ – "מצורע של בית רבי", ש"תיב ביני' עניי סובלי חלאים", "מנוגעים, והוא נמי מנוגע" – שמיח נמצא בעולם בזמן ומקום הגלות, ובמצב של גלות, שסובל תחלואי הגלות [כהמשך הגמרא² "אמר רב אי מן חייה הוא כגון רבינו הקדוש", "אם משיח מאותן שחיין עכשיו³ ודאי היינו רבינו הקדוש⁴, דסובל תחלואים וחסיד גמור הוה⁵], ומצפה בקוצר רוח ובכליון עינים⁶ להתגלות (מהעלם בזמן ומצב הגלות), דמלך המשיח גואל את ישראל בגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי' גלות, כפס"ד הרמב"ם⁷ "יעמוד מלך מבית דוד וכו'".

(מתוך שיחת ש"פ תזו"מ ה'תנש"א - מוגה)

שנאמר כי רחק ממני מנחם משיח נפשי". וראה גם ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד. איכ"ר פ"א, נא. וראה לקוטי לוי"צ על מארז"ל ע' קו ש"כל הדעות אמת הם ואלו ואלו דא"ח", עיי"ש.

ואנן (חסידים) נעני' אבתרייהו (בנוגע לרבותינו נשיאינו, ובפרט כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו) – יוסף שמו, שנאמר "יוסיף אדני- שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל גו'", יצחק שמו, שנאמר "אז ימלא שחוק פינו".

(5) פרש"י שם. – וע"ש זה נקרא "חיוורא (מצורע) דבי רבי", ע"ש רבינו הקדוש שנקרא רבי . . . שהי' סובל תחלואים ויסורים כמוהו" (חדא"ג מהרש"א שם).

(6) שלכן "שרי חד ואסיר חד (מתיר נגע ומקנחו וקושרו מתיר האחר ועושה כן, ואינו מתיר שני נגעים יחד (כשאר הסובלי חלאים שיושב ביניהם)), אמר דילמא מבעינא דלא איעכב (אי בעי לי לצאת ולגאול את ישראל לא איתעכב כדי קשירת שני נגעים) – סנהדרין שם ובפרש"י.

(7) שבהערה 3.

(1) ראה אוה"ת נ"ך (ע' צג) שהטעם שמיח נקרא "חיוורא דבי רבי", הוא, לפי ש"בהרת עזה כשלג . . . (היא) הלעו"ז דענג העליון לבושי' כתלג חויר, וע"כ משיח שהוא גילוי פנימיות עונג העליון סובל הנגע בכדי שעי"ז יומשך העונג כתלג חויר".

(2) סנהדרין צח, ב.

(3) וע"פ פס"ד הרמב"ם (הל' מלכים ספי"א) "ואם יעמוד מלך מבית דוד כו'" – היינו שהוא כבר מלך.

(4) ושם (בהתחלת הסוגיא): "דבי רבי שילא אמרי שילה שמו, שנאמר עד כי יבוא שילה, דבי רבי ינאי אמרי ינון שמו (כמו ינאי, כל אחד ה' דורש אחר שמו*)", שנאמר יהי שמו לעולם לפני שמש ינון שמו, דבי רבי חנינה אמרי חנינה שמו, שנאמר אשר לא אתן לכם חנינה, ויש אומרים מנחם בן חזקיהו** שמו,

(* פרש"י שם. - ולהעיר מדייק לשון רש"י "כל אחד ה' דורש אחד שמו" (ולא שהתלמידים חידשו ששמו כשם רבם).

(** כ"ה "בן חזקיהו" בדפוסים שלפנינו, ובירושלמי ואיכ"ר: "מנחם" סתם. - ולהעיר שרש"י מעתיק תיבת "מנחם", ומוסיף "בן חזקיהו". וכנראה שצ"ל בפרש"י ה"ג בן חזקיהו", אלא שהבחור הונצער "תיקן" והשמיט "ה"ג". ועצ"ע.

הדמיון והלימוד מהעלם הלבנה לזמן הגלות

"קרואי טמאה" (פרש"י פרשתנו יב, ז).

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. הפסוק¹ "אל תראוני שאני שחרורת ששזפנתי השמש", מבואר בזהר² לא בתור ציווי אלא כסיפור דברים:

"בשעתא דסיהרא אתכסיא בגלותא - היא אמרה אל תראוני", שהפירוש בזה הוא - לא "ראיהי פקידת דלא למחמי לה", שהיא "אבודה" ח"ו ("פארפאלן") ולכן מבקשת שלא יביטו בה, אלא - "בגין דאיהי חמת תיאובתא דישראל לגבה למחמי נהורא, היא אמרת: אל תראוני - לא תיכלון למחמי לי, אל תראוני ודאי", שהפירוש בזה: כשהלבנה רואה שבני ישראל לא רואים אותה, היא פוחדת שהם יתיאשו מלהביט בה - ולכן, היא אומרת ליהודים ומנחמת אותם: "אל תראוני - לא תיכלון למחמי לי, אל תראוני ודאי" - עליכם לדעת, שמה שאינכם רואים אותי הוא רק משום שעתה הוא זמן הגלות, ורק "בגין שאני שחרורת", כיון ש(בזמן הגלות) השמש מתכסית ממני. אך באמת קיימת אני גם עתה, בשלימות, ותיכף תבוא הגאולה שאז תראו אותי בשלימות. ולכן אל לכם להתיאש מלהביט בי.

זאת-אומרת, אע"פ שבזמן הגלות הלבנה בהעלם, היא רוצה שגם אזי יביטו בה ויראו אותה,

וכאשר היהודים מסתכלים ומחפשים אותה ומצפים לראותה - אזי הלבנה עצמה מנחמת אותם, כי הגם שעתה אינכם רואים אותי, זהו רק מצד סיבה צדדית - "בגין שאני שחרורת", ובמילא עליכם להשאר עם תשוקה ושאפה לראותי, וזה גופא, שיש לכם כזו תשוקה, יפעל שתבוא הגאולה ותראו אותי בשלימות; הלבנה מבטיחה שסוף-כל-סוף יראוה, וזה גופא יהי ע"י שיצפו לראותה!

כשיהודי נמצא בגלות עליו להשתוקק לגאולה

ב. [. . .] ומזה ישנה מיד הוראה בפשטות:

גלות אינה דבר טוב ולא דבר המתאים ("גלות טויה ניט"), כמובן וגם פשוט. וכשיהודי נמצא בגלות עליו לדעת, שחושך הגלות הוא רק מצד סיבה צדדית, ועליו להשתוקק ולהתגעגע לגאולה האמיתית והשלימה, "אחכה לו בכל יום שיבוא"³, לגילוי הלבנה בשלימותה, ועד שהלבנה עצמה מנחמת אותו בזמן הגלות ואומרת לו שלא יתיאש מחושך הגלות, כי הרי זה ענין צדדי, אלא שימשיך להתגעגע לגאולה, כיון שהנה הנה באה הגאולה, ואדרבה - עי"ז שהוא יצפה ויתגעגע לגאולה - זה גופא יקרב יותר את הגאולה.

ג. ולא כאותם האומרים שאין זו דרכם לצעוק ולתבוע "ווי וואַנט משיח נאָו", ואומרים

שגלות היא דבר "טוב", שהרי כיון שלא ברצוננו הלכנו לגלות, אלא הקב"ה שלח אותנו לגלות - מוכרחים לומר שזהו דבר טוב!

כוונת הגלות, אומרים הם, היא בכדי ללמוד תורה ולקיים מצוות בגלות, אבל הגלות עצמה היא דבר טוב (רחמנא-ליצלן)!

והראי' לכך, ממארז"ל⁴ "צדקה עשה הקב"ה עם ישראל שפיזרן בין האומות"!

ד. עונים על-כך: לא! גלות היא דבר רע, שגרוע ממנה כבר לא יכול להיות!

כל ענין הגלות הוא מצד סיבה צדדית, והיא לא נוגעת ("רירט ניט אָן") בעצם מציאותם של יהודים.

אסור, ח"ו, להודות להקב"ה על הגלות - צריך לתבוע מהקב"ה שיביא את משיח צדקנו ואת הגאולה האמיתית והשלימה בזריזות וכמה שיותר מהר!

ולא כאותם הטוענים שאלו הם עסקיו של הקב"ה, ובודאי שעם הזמן הוא יביא את משיח צדקנו, והם סומכים עליו; אנחנו (טוענים הם) צריכים רק ללמוד תורה ולקיים מצוות, לסמוך על הקב"ה ולא להתערב בעסקים שלו. [לטענתם:] גלות הוא דבר נורמלי ודבר טוב, ולכן אסור לבקש "ווי וואַנט משיח נאָו".

אומרים להם - שבכל יום מימות החול מבקשים ג' פעמים בכל ג' התפלות - "ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים", ו"את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", "כי לישועתך קוינו כל היום", ועוד כמה פסוקים וביטויים, וכן "אחכה לו בכל יום שיבוא",

גלות הוא דבר נורא ("אָן אומגליקלעכע זאָך"), עד שמובא בספרים⁵ שעונש הגלות "שקול כמעט כצער מיתה" ר"ל! ואף יותר גרוע - שהרי זה הולך ונמשך ונהי' יותר ויותר גרוע, ר"ל!

חושך הגלות כפול ומכופל עד-כדי-כך, שיתכן שיהיו יהודים אשר לא יתביישו מעצמם ויאמרו שגלות היא דבר טוב!

[. . .] על מצב זה נאמר⁶: "אוי להם לבנים שגלו משולחן אביהם" - גם האבא רוצה להיות יחד עם הבן וגם הבן רוצה, באם רק אינו תועה, להיות עם אביו; ובשעה שהוא נמצא, ר"ל, בגלות - אזי "אוי" לו, זהו דבר נורא שאין כמוהו! כאילו שנמצא בשוק של בורסקי, בגלות, לא במקומו הרגיל.

וכמובא בזהר, שהלבנה אומרת ליהודים שמה שהיא בהעלם בזמן הגלות הוא רק מצד סיבה צדדית, "בגין שאני שחרורת", "ששזפנתי השמש דאסתלק מני שמשא לאנהרא לי ולאסתכלא בי וחד דבני אמי נחרו בי", אבל באמת הלבנה קיימת גם בזמן הגלות.

ועד"ז⁷ כאשר יהודי נמצא במצב של גלות, הוא בעצמו לא טמא, ח"ו, הוא רק "קרואי טמאה" (בלשון רש"י), שהרי בעצם, הגלות לא נוגעת לו ("רירט אים ניט אָן"), זה לא מקומו! הגלות רק פועלת עליו שיהי' "קרואי טמאה".

ה. ומזה⁷ באים גם להטעם ב"ינה של תורה", מדוע בגמ'⁸ כתוב "מכלל שהיא טמאה"

(7) בכל הבא לקמן ראה לקו"ש חכ"ז ע' 80 ואילך.

(8) יבמות עד, ב. סנהדרין פג, ב. זבחים יט, רע"ב.

(4) פסחים פז, ב.

(5) חינוך מצוה תי.

(6) ברכות ג, סע"א.

(3) מה"ג עיקרים.

(1) שה"ש א, ו.

(2) ח"ג מה, ב.